

ning paa Skotøjsområdet. Det vil vise sig, at der i det danske Skotøjs Prishistorie i disse Aar er et Vendepunkt, og det ligger omkring Foraaret 1918; men den Gang var det netop, at den overordentlige Kommission paa Indenrigsministeriets Opfordring tog Spørgsmaalet op. Ganske kort før var Sæmmenslutningen af Skotøjsfabrikkerne blevet proklameret, og i den Anledning skrev Indenrigsministeriet til den overordentlige Kommission følgende Skrivelse, som jeg gerne vil have Lov til at oplæse, fordi den ogsaa i Almindelighed udtrykker Ministeriets Opfattelse med Hensyn til visse Arter af Forretningsvirksomhed, den sammensluttede Virksomhed, Trustvirksomhed og Kartelvirksomhed: „Under Henvisning til, at det i flere Fag er Tilfældet, at et enkelt Firma eller en enkelt økonomisk Sæmmenslutning af Forretninger indtager en saa fremskudt Stilling, at det paagældende Firmas eller Sæmmenslutnings Holdning i Pris- og Forsyningsspørgsmaal er væsentlig bestemmende for hele Faget, hvoraf følger en særlig Interesse for det offentlige i med Opmærksomhed at følge, eventuelt øve Indflydelse paa det paagældende Firmas eller den paagældende Sæmmenslutnings Dispositioner, for saa vidt angaar Varer, der er betydningfulde for Landets Forsyning, skulde man i Forbindelse med den den 7. d. M. derom førte mundtlige Forhandling tjenstligt udbede sig den ærede Kommissions Ytringer i Sagen“.

Dette er Skrivelsen af 15. Maj 1918, og jeg antager, at den Bestræbelse, som indledes ved denne Skrivelse, og hvis Hensigt er at bringe Sæmmenslutninger, Truster eller Karteller eller den overmægtige enkelte Forretning ind under Samfundets Kontrol, vil ikke ophøre med Krigens Ophør. Jeg føler mig overbevist om — og deri er jeg enig med ærede Medlemmer fra forskellige Partier, som har udtalt sig her —, at Kontrol med saadanne overmægtige Forretninger vil være en absolut social Nødvendighed, og jeg kan ikke andet end undres over, at da jeg første Gang udtalte dette, blev det Anledningen til, at man rettede stærke Angreb paa min hele Politik i disse Aar.

Derefter er jo saa Prisreguleringen med Hensyn til Skotøjsvirksomheden fortsat, og jeg kan ikke tro andet end, at dens yderligere Fortsættelse gennem Regulering af Hudepriser ved Oprettelse af en Hudecentral, som ærede Medlemmer ved Kommissionen arbejder med, vil føre til en Ordning paa hele dette Omraade, som vil

kunne være tilfredsstillende for Resten af den egentlige Krigsperiode.

Der er fremsat nogle Bemærkninger om nogle enkelte Varer, og jeg maa derfor ogsaa gøre nogle Bemærkninger herom. Det ærede 7de Medlem for Hjørring Amt (Johan Knudsen), det ærede Medlem fra Esbjerg (Sundbo) og det ærede Medlem fra Svendborg (P. Andersen) har særlig berørt Spørgsmaalet om Fiskepriserne. De har ment, at Fiskemaksimalpriserne ikke længere var tidssvarende. Det er en Sag, som jeg ved at den overordentlige Kommission stadig har sin Opmærksomhed henvendt paa, og jeg mener, den maa faa sin foreløbige Form i en Indstilling fra Kommissionen, hvis man der finder det nødvendigt at gaa til Ændringer. Det ærede Medlem fra Svendborg har særlig talt om, at der var for lidt Fisk i andre Byer, og at dette skyldtes en Begunstigelse af Hovedstaden. Der siges mig herom fra Fiskeordningens Kontor, for hvilket jo Fiskeridirektøren staar i Spidsen, at der som Regel kommer for lidt Fisk til København, men i de sidste Par Uger har der været nogle Fangster i Kalveboderne, hvilket har bevirket, at der enkelte Dage har kunnet eksporteres noget her fra København. De samme Dage er der imidlertid sendt en Del ud til den øvrige Del af Landet, baade til Sjælland og til Jylland.

Det er let forstaaeligt, at den overmægtig store Hovedstad, som ligger i en Udkant af Landet og langt fra de egentlige og store Fiskepladser, vil være udsat for stor Vanskelighed med Hensyn til Tilførsel af Fisk paa Grund af Fragtomkostningernes Højde. Det er ud fra denne Betragtning, man fra Fiskeordningens Side har givet Københavns Kommune en Adgang til selv at betale Fragten for Fisk, der føres her til Hovedstaden. Men dette medfører altsaa ikke paa nogen Maade, at København faar for megen Fisk, eller at andre Byer faar for lidt Fisk. Det medfører kun, at man under Hensyn til Hovedstadens særlige Stilling paa Grund af Indbyggernes Talrigdom og Byens Beliggenhed søger at stille den paa lige Fod med andre Byer, som ligger nærmere ved Fiskepladserne og derfor ikke har de samme Fragtfordyrelser at kæmpe med.

Det ærede Medlem fra Mors (S. C. Nørgaard) talte om Surrogaterne og mente, at de var for dyre. Han sagde: Tænk, Ernæringsraadet sælger til Surrogatfabrikkerne beskadiget Byg for 12—14 Øre pr. Halvkilo, og saa tager Surrogatfabrikkerne